

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУБЕНСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

Затверджено
педагогічною радою
протокол №1
від 30.08.2021р.

Введено в дію
наказом директора
від 01.09.2021 р. № 102-о

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА
МОНІТОРИНГУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ У
ЛУБЕНСЬКОМУ ЛІСОТЕХНІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок розроблення, затвердження та моніторингу освітньо-професійних програм у Лубенському лісотехнічному фаховому коледжі (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (стаття 44. Акредитація освітньої програми), Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 19. Акредитація освітньо-професійної програми).

1.2. Це Положення розроблено з метою забезпечення якості освітнього процесу у Лубенському лісотехнічному фаховому коледжі (далі – Фаховий коледж) через упорядкування та уніфікацію процедури розроблення, рецензування, затвердження, а також здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм.

1.3. Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347), наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу».

1.4. **Освітньо-професійна програма** використовується під час:

- акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості фахової передвищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- атестації майбутніх фахівців.

1.5. Основні терміни та їх визначення:

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти (ОПП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом фахової передвищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану **освітню програму** підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Акредитація освітньо-професійної програми – оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандартам фахової передвищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту;
- досягнення заявлених у освітньо-професійній програмі результатів навчання.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів фахової передвищої освіти, що засвідчується відповідним документом про фахову передвищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні фахової передвищої освіти.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні фахової передвищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньо-професійною програмою або окремими освітніми компонентами.

Проектна група – визначається наказом директора фахового коледжу, група педагогічних працівників, які відповідальні за започаткування та реалізацію освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою (надалі – ОПП) зі спеціальності на фаховому передвищому рівні освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Група забезпечення спеціальності – група педагогічних працівників, для яких заклад освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньо-професійної програми за спеціальністю на певних рівнях фахової передвищої освіти осіб з освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами.

2. КЛАСИФІКАЦІЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

2.1. *Спрямованість ОПП.* В рамках однієї спеціальності фаховим коледжем можуть реалізуватися декілька ОПП за різними спеціалізаціями. Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розробки окремої ОПП.

До складу окремої ОПП входить навчальний план, а також графік освітнього процесу, з урахуванням особливостей форм навчання.

Навчання за ОПП проводиться за денною та/або заочною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОПП за певним рівнем фахової передвищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОПП або перегляду існуючої.

2.2. *Стандарти фахової передвищої освіти встановлюють такі вимоги до ОПП:*

1) перелік обов'язкових загальних та спеціальних компетентностей і результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти;

2) вимоги до попередньої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

3) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра за відповідною спеціальністю;

4) форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;

5) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

6) вимоги професійних стандартів (за наявності).

Структура ОПП. До структури ОПП входять (Додаток 1):

- передмова;
- профіль освітньої (ОПП) програми зі спеціальності;
- перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність;
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- структурно-логічна схема освітньо-професійної програми;
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП;
- матриця відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентам ОПП;
- навчальний план;
- навчальні програми;
- робочі програми навчальних дисциплін;

- навчально-методичне забезпечення, комплекси навчальних дисциплін;
- програми практик;
- документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу;
- оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових та електронних носіях).

2.3. Характеристика складових ОПП. Профіль ОПП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень.

Він розробляється для полегшення розуміння ОПП зацікавленими сторонами: вступниками на навчання, здобувачами фахової передвищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками закладів фахової передвищої освіти, професіоналами, керівниками закладів фахової передвищої освіти, агенціями забезпечення якості, органами ліцензування й акредитації тощо.

Дані профілю ОПП є частиною інформаційного пакету фахового коледжу, на основі якого формується додаток до диплома європейського зразка.

Профіль освітньої (ОПП) програми складається з таких елементів:

- титул;
- проектна група (розробники програми);
- дата і номер протоколу засідання педагогічної ради фахового коледжу щодо погодження, схвалення та затвердження освітньої (ОПП) програми;
- повна назва фахового коледжу;
- ступінь фахової передвищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу;
- офіційна назва освітньої програми;
- тип диплому та обсяг освітньої (ОПП) програми;
- термін навчання;
- акредитаційна інституція;
- термін акредитації;
- рівень РНК (національної рамки кваліфікації);
- передумови;
- мова викладання;
- мета освітньої програми;
- характеристика освітньо-професійної програми;
- придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання;
- викладання та оцінювання;

- програмні компетентності (інтегральні, загальні, фахові);
- програмні результати навчання (у когнітивній, афективній, психомоторній сферах);
- ресурсне забезпечення реалізації програми (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне, навчально-методичне);
- академічна мобільність;
- основні компоненти освітньої програми;
- кількість кредитів;
- форма підсумкового контролю;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- принципи та процедури забезпечення якості освіти;
- моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми;
- публічність інформації про освітню програму;
- запобігання та виявлення академічного плагіату;
- вимоги професійних стандартів (у разі їхньої наявності - повна назва професійного стандарту).

Перелік освітніх компонентів (у тому числі перелік навчальних дисциплін) відображає розподіл ОПП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, екзаменаційної сесії, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів.

Перелік включає назви навчальних дисциплін за вибором фахового коледжу, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

2.4. Матриці відповідності. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП є відображення структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

2.5. Графік освітнього процесу та навчальний план.

Коледж на підставі ОПП за кожною спеціальністю розробляє графік освітнього процесу та навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується директором фахового коледжу.

3. ОБСЯГИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

3.1. *Здобуття фахової передвищої освіти* передбачає успішне виконання особою відповідної ОПП, що є підставою для присудження освітньо-професійного ступеня – фаховий молодший бакалавр.

3.2. *Фаховий молодший бакалавр* - це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на рівні фахової передвищої освіти і присуджується фаховим коледжем у результаті успішного виконання здобувачем фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 150-180 кредитів ЄКТС.

Особа може здобувати фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, профільної середньої освіти (незалежно від здобутого профілю), професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти. Особи, які здобувають фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти, зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти професійного спрямування.

3.3. Обсяг ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра складає:

- на основі повної загальної середньої освіти – 150 – 180 кредитів ЄКТС.

3.4. Тривалість навчання за ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра складає:

- за денною формою навчання – 3 роки 10 місяців, 2 роки 10 місяців, 3 роки 5 місяців; за скороченою програмою – 2 роки 10 місяців, 2 роки 5 місяців.

3.5. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року за денною формою навчання – 60 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1. *Розроблення ОПП.* Нова ОПП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

- формування проєктної групи та призначення керівника (I етап);
- аналіз актуальності ОПП та оцінювання чи достатньо наявних ресурсів (II етап);
- визначення профілю ОПП (III етап);
- визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

4.2. *I етап. Формування проєктної групи та призначення керівника.*

Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва фахового коледжу. Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП здійснюється проєктними групами.

Розробці нової ОПП передують порівняльний аналіз аналогічних спрямувань, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Проєктні групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

Склад проєктної групи ОПП затверджується наказом директора фахового коледжу за поданням заступника директора з навчальної роботи на підставі пропозицій випускової циклової комісії.

При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі групи кадрового забезпечення спеціальності для освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра – трьох осіб, які працюють у коледжі за основним місцем роботи, мають освітню та/або професійну кваліфікацію, яка відповідає спеціальності, що ліцензується, з яких не менш як дві особи мають вищу педагогічну категорію.

Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проєктних груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу проєктних груп включати голів циклових комісій.

З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін рекомендується включати до складу проєктної групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності проєктної групи в інших формах.

Очолює проєктну групу її керівник, педагогічний працівник, який має науковий ступінь та/або вищу категорію за відповідною або спорідненою до ОПП спеціальністю зі стажем педагогічної роботи не менше 5 років.

Керівник групи кадрового забезпечення може очолювати лише одну ОПП. Дostroкове припинення роботи й призначення нового керівника і членів проєктної групи здійснюється на підставі наказу директора фахового коледжу.

При розробці спільної ОПП створюється проєктна група, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь в реалізації нової спільної ОПП.

У цьому випадку проєктна група повинна забезпечити облік вимог усіх сторін, які будуть забезпечувати її реалізацію, у тій мірі, в якій кожна зі сторін забезпечує внесок у ОПП.

Проектні групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОПП;
- встановлюють актуальність ОПП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною ОПП з врахуванням рекомендацій методичної ради фахового коледжу;
- дають завдання випусковим та іншим цикловим комісіям фахового коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;
- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;
- беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції і рекомендації, здійснюють самоаналіз та самооцінювання) та періодичному перегляді ОПП;
- спільно з навчально-методичним кабінетом фахового коледжу та приймальною комісією забезпечують внесення відомості щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;
- здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями фахового коледжу.

За запитом проектної групи відповідні служби фахового коледжу зобов'язані надати у визначений керівником ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП.

Координацію діяльності усіх проектних груп фахового коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи.

4.3. II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання чи достатньо наявних ресурсів. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами фахової передвищої освіти, випускниками фахового коледжу, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Для забезпечення перегляду та моніторингу освітніх програм, постійного зв'язку із зацікавленими сторонами фаховим коледжем створюються, як дорадчі органи, академічні (програмні) ради за відповідними спеціальностями, до яких входять представники зацікавлених сторін.

Проектна група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами ЗФПО, здійснює попередню загальну оцінку чи достатньо наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.4. III етап. Визначення профілю ОПП. Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП.

Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП (до двох речень), загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) – загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей, визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій.

Загальні компетентності вибрані з переліку проекту Тьюнінг (Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. – Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016.)

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на три види (в предметній області):

- знання й розуміння,
- когнітивні уміння та навички,
- практичні навички.

Бажано наводити коментар до кожної компетентності. Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП.

Програмні результати навчання – узгоджений набір 15-25 тверджень, які зазначають, що здобувач фахової передвищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОПП.

При формулюванні програмних результатів навчання рекомендується враховувати міжнародні зразки (формулювання), наприклад, розроблені в проєкті Тюнінг.

Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів фахової передвищої освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;
- конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача фахової передвищої освіти;
- стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач фахової передвищої освіти;
- відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі – НРК);
- об'єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;
- досяжність – реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;
- діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;
- вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

Порядок формулювання результатів навчання:

- визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній області, особливі навички тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати

результат навчання;

- зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);
- визначити активне дієслово відповідного рівня;
- зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);
- за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;

- перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

- результати навчання характеризують те, що здобувач фахової передвищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньої (ОПП) програми (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо.

Формулювання програмних результатів супроводжує розроблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

4.5. IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану. Визначення змісту освітньої програми охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонентів ОПП:

- вирішення питання щодо використання модульної системи в освітньо-професійній програмі;

- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;

- визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

- перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей;

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення програм навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проєктна група:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

- здійснює структурування результатів навчання (модулів або

навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

При призначенні кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним (модуль) на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає не менше 1,5 кредити (на базі БЗСО та ПЗСО). Кількість освітніх компонентів на навчальний рік – не більше 12-14. Проектним групам спеціальності слід запобігати надмірній фрагментації освітніх компонентів.

Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля (освітнього компоненту). Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, проектна група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного модуля (освітнього компонента).

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей. Проектна група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються модулями/одинацями освітньої програми.

Проектні групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;

- узгодження результатів вивчення модуля (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми);
  - узгодження модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньо-професійної програми);
  - узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
  - узгодження методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану.

Внесення проєктною групою узгоджених результатів навчання до освітньо-професійної програми та відповідних навчальних дисциплін до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим.

Відповідно до профілю освітньо-професійної програми та переліку її освітніх компонентів проєктна група розробляє навчальний план ОПП.

При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів фахової передвищої освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС (від 10 до 20 годин), решта обсягу призначається для їх самостійної роботи. Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів.

При проєктуванні кадрового забезпечення ОПП проєктна група має узгодити свої пропозиції щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проєкт навчального плану, з цикловими комісіями, на яких працюють такі педагогічні працівники.

Розроблення програм навчальних дисциплін. Програми навчальних дисциплін за завданнями проєктних груп розробляються на циклових комісіях коледжу згідно з вимогами розроблення освітніх програм.

Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються методичною радою фахового коледжу.

На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік в циклових комісіях розробляються матеріали навчально- методичного забезпечення.

4.6. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньо-професійної програми з метою її удосконалення.

За якість ОПП відповідальність несуть проектна група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОПП та їх вдосконаленням проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

- акредитація ОПП;
- сертифікація освітніх програм – процедура встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП.

Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньої програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи керівника проектної групи з метою планових процедур контролю якості.

Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням заступника директора з навчальної роботи для проведення самоаналізу ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників, що реалізують ОПП).

Самоаналіз може проводитися проектною групою за рішенням керівника проектної групи. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

Звіт про результати самоаналізу затверджується на засіданні методичної ради фахового коледжу.

Внесення в ОПП змін, що відносяться до компетенції педагогічної ради фахового коледжу, затверджується на засіданні педагогічної ради коледжу на підставі рекомендацій, наданих керівником проєктної групи.

5. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5.1. *Затвердження ОПП.* Всі нові ОПП мають пройти єдиний порядок затвердження, що передбачає їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- проєктною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової циклової комісії;

- випусковою цикловою комісією (спільним засіданням випускових циклових комісій), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів заступнику директора з навчальної роботи;

- заступником директора з навчальної роботи, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення заступника директора з навчальної роботи є підставою для передачі матеріалів на розгляд педагогічної ради;

- методичною радою фахового коледжу, яка оцінює відповідність нової ОПП всім вимогам, що пред'являються до освітньо-професійних програм фахового коледжу. Висновок про ухвалення ОПП методичною радою є рекомендаційним для педагогічної ради фахового коледжу;

- педагогічною радою фахового коледжу.

Перелік документів, необхідних для відкриття освітньо-професійної програми, що подаються на засідання педагогічної ради фахового коледжу:

- копія наказу директора фахового коледжу про затвердження складу проєктної групи;

- освітньо-професійна програма;

- графік освітнього процесу;

- навчальний план підготовки фахівців;

- протокол засідання випускової циклової комісії;

- протокол засідання методичної ради фахового коледжу;

- зовнішня рецензія провідного роботодавця галузі.

За результатами розгляду освітньо-професійної програми педагогічна рада фахового коледжу може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

Навчальний план підготовки фахівців ОПС «фаховий молодший бакалавр» затверджується рішенням педагогічної ради фахового коледжу, погоджується і вводиться в дію наказом директора фахового коледжу. Підпис директора скріплюється печаткою фахового коледжу.

5.2. Відкриття ОПП та набір здобувачів вищої освіти. Набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією фахового коледжу централізовано, згідно з Правилами прийому до фахового коледжу.

Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів фахової передвищої освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії фахового коледжу на здійснення освітньої діяльності (орієнтовно до 1 грудня поточного року) за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітньо-професійна програма.

Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір здобувачів фахової передвищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 5.4 цього Положення;

- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення педагогічній раді фахового коледжу.

У разі схвалення проведеного удосконалення педагогічною радою фахового коледжу набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за удосконаленою ОПП здійснюється приймальною комісією фахового коледжу в наступному календарному році.

5.3. Акредитація освітньо-професійної програми. Коледж, маючи бажання акредитувати освітньо-професійну програму у наступному навчальному році, з 01 травня до 01 липня навчального року, який передую навчальному року проведення акредитації, подає до Державної служби якості освіти в електронному вигляді заяву про наміри акредитувати освітньо-професійну програму.

Державна служба якості освіти до 01 серпня навчального року, який передую навчальному року проведення акредитації, на офіційному веб-сайті розміщує графік прийняття заяв про акредитацію освітньо-професійних програм.

Коледж, згідно графіку прийняття заяв подає в електронному вигляді заяву про акредитацію та документи, що підтверджують відповідність освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою вимогам та критеріям оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Державна служба якості освіти за результатами акредитаційної експертизи приймає рішення про акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньо-професійної програми. Рішення щодо акредитації освітньо-професійної програми приймається на підставі звіту експертної групи.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про акредитацію освітньо-професійної програми Державна служба якості освіти видає Коледжу сертифікат про акредитацію.

У сертифікаті про акредитацію зазначаються:

- 1) найменування та адреса закладу фахової передвищої освіти;
- 2) спеціальність і рівень фахової передвищої освіти, за якими акредитована освітньо-професійна програма;
- 3) дата видачі сертифіката.

Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньо-професійною програмою строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях – строком на 10 років. Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Сертифікат підтверджує відповідність освітньо-професійної програми за певною спеціальністю та рівнем фахової передвищої освіти стандартам фахової передвищої освіти і дає право на видачу документа про фахову передвищу освіту державного зразка за акредитованою освітньо-професійною програмою.

5.4. Закриття ОПП. Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в фаховому коледжі, за таких умов:

- з ініціативи відділення чи випускової циклової комісії при їх відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи фахового коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;
- у разі реформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітньо-професійна програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітньо-професійними програмами, що реалізувалися до реформатування, припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів фахової передвищої освіти на останньому курсі (році) освітньо-професійна програма вилучається з переліку ОПП, що реалізуються в фаховому коледжі;
- з ініціативи фахового коледжу (за поданням навчального відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньо-професійної програми отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про вилучення освітньо-професійної програми з числа ОПП, що реалізуються в фаховому коледжі, приймає педагогічна рада коледжу.

6. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. *Порядок реалізації освітньо-професійної програми.* Порядок реалізації освітньо-професійної програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу фахового коледжу. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти).

6.2. *Управління освітньо-професійною програмою.* Управління освітньо-професійною програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОПП здійснює заступник директора з навчальної роботи.

До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів відділення,
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньо-професійної програми, що реалізується на відділенні;
- організація проведення самообстеження освітньо-професійної програми.

Академічне управління освітньою програмою здійснює керівник проектної групи.

Завданнями академічного управління ОПП є:

- 1) організація колегіального розроблення освітньо-професійної програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, підсумкових семестрових випробувань тощо, оціночних засобів);
- 2) здійснення контролю за якістю роботи педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОПП;
- 3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;

4) виявлення здобувачів фахової передвищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;

5) взаємодія з підрозділами коледжу з питань практики здобувачів фахової передвищої освіти;

б) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;

7) підготовка освітньо-професійної програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

6.3. Моніторинг освітньо-професійної програми. Моніторинг освітньо-професійної програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними.

Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі фахової передвищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проектна група має інформувати здобувачів фахової передвищої освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає методична рада фахового коледжу за поданням проектних груп.

Анкета моніторингу освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до методичної ради фахового коледжу.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньо-професійної програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість – освітньо-професійна програма має високий рівень досягнення результатів;

- неналежна якість – освітньо-професійна програма має серйозні недоліки.

6.4. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм.

Вимоги до освітньо-професійної програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до плану розвитку та Статуту фахового коледжу;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей фахового коледжу;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- орієнтована на конкретну професію;
- назва узгоджується із змістом;
- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньо-професійної програми;
- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою мають бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;
- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня фахової передвищої освіти;
- цілі і результати навчання за освітньо-професійною програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;
- практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами фахової передвищої освіти ефективних методів роботи;
- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;
- здобувачам фахової передвищої освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі.

6.5. Розвиток освітньої програми та вимоги до педагогічних працівників, які її реалізують. Вимоги до розвитку освітньо-професійної програми та педагогічних працівників, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені здобувачі фахової передвищої освіти і роботодавці;
- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;
- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;

- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів фахової передвищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;

- кваліфікація педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами фахового коледжу;

- система розвитку персоналу є ефективною: педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;

- запрошені педагогічні працівники (у тому числі із закордонних закладів фахової передвищої освіти) залучені до викладання у межах освітньо-професійних програм;

- педагогічні працівники, які реалізують освітньо-професійну програму, регулярно використовують свої знання та навички поза фаховим коледжем та беруть участь у конференціях;

- кількість штатних педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів фахової передвищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;

- склад педагогічних працівників, які реалізують освітньо-професійну програму, за віком і відсоток молодих педагогічних працівників забезпечує стійкість викладання в фаховому коледжі;

- вимоги для вступу на навчання здобувачів фахової передвищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;

- система консультування здобувачів фахової передвищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;

- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів фахової передвищої освіти, який підтримує їх розвиток;

- здобувачі фахової передвищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;

- відсоток здобувачів фахової передвищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності є стійким або зростає;

- здобувачі фахової передвищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях;

Навчальне середовище фахового коледжу:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, тренінгові аудиторії, лабораторії, кімнати для самостійної роботи та відпочинку здобувачів фахової передвищої освіти тощо);

- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів фахової передвищої освіти;

- обладнано відповідно до сучасних вимог (відео-проектори, Інтернет тощо).

6.6. Перегляд освітньо-професійних програм. Перегляд освітньо-професійних програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції керівника проектної групи і/або завідувача відділення, голови випускової циклової комісії педагогічних працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньо-професійної програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньо-професійною програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів фахової передвищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або педагогічної ради фахового коледжу);
- внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів фахової передвищої освіти (за рішенням педагогічної ради фахового коледжу).

Модернізація освітньо-професійної програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньо-професійної програми також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОПП може проводитися з:

- ініціативи адміністрації фахового коледжу у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти;
- ініціативи керівника проєктної групи за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи проєктної групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП;

Бажано залучення до модернізації освітньо-професійних програм представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів (як з професійної спільноти фахового коледжу, так і незалежних). Модернізована освітньо-професійна програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

Повторне затвердження освітньо-професійних програм відбувається з ініціативи проєктної групи або відділення, що реалізує ОПП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОПП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше ніж на 50 %.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Відомості про освітньо-професійної програми розміщуються на сайті фахового коледжу.

7.2. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОПП є керівник проєктної групи, завідувач відділення та заступник директора з навчальної роботи.

7.3. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на сайті фахового коледжу є заступник директора з навчальної роботи та адміністратор сайту.

7.4. Інформація про ОПП вноситься проєктною групою до ЄДБО в електронному вигляді.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУБЕНСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«**назва**»

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	Назва
Рівень ФПО	П'ятий рівень Національної рамки кваліфікації
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з <u>назва</u>

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою Лубенського
лісотехнічного фахового коледжу

Директор, голова педагогічної ради

_____ Роман СЕНДЗІЮК
(протокол № __ від _____ 202__ р.)

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 01 вересня 20__ р.

(наказ № __ від «__» _____ 20__ р.)

Лубни – 20__

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) для підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня (ОПС) «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю № ___ **назва** містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного освітньо-професійного ступеня; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Розроблено проєктною групою у складі:

1. ...
2. ...
3. ...

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. ...
2. ...
3. ...

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

1. Профіль освітньо-професійної програми «назва» освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» зі спеціальності номер та назва

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу освіти та структурного підрозділу	Лубенський лісотехнічний фаховий коледж
Освітньо-професійний ступінь та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Кваліфікація – фаховий молодший бакалавр з (назва)
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Назва
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом фахового молодшого бакалавра, одиничний Обсяг освітньо-професійної програми на основі повної загальної середньої освіти становить (кількість) кредитів ЄКТС, термін навчання ___ роки ___ місяців. На основі базової середньої освіти здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти, тривалість здобуття становить два роки.
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОПП. Вказується назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; країна, де ця організація розташована; період акредитації
Цикл/рівень	НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл, EQF-LLL – 5 рівень
Передумови	Умови вступу визначаються Правилами вступу до Лубенського лісотехнічного коледжу для здобуття освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»; Базова загальна середня освіта/ Повна загальна середня освіта/ Професійна (професійно-технічна) освіта

Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма введена в дію «__» _____ 20__ р. і використовується до її закриття або внесення змін в установленому порядку
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	Вказується адреса сторінки даної освітньо-професійної програми в Інформаційному пакеті / Каталогі курсів закладу фахової передвищої освіти
1.2. Мета освітньо-професійної програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному - двох реченнях). Наприклад: Надання теоретичних знань та набуття практичних компетентностей, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків та вирішення практичних завдань відповідного рівня.	
1.3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство», Номер та назва спеціальності
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма підготовки фахового молодшого бакалавра базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень спрямованих на формування у здобувачів освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері (доцільно коротко охарактеризувати орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти).
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Загальна / спеціальна освіта в галузі / в предметній області / спеціальності Ключові слова:
Особливості освітньо-професійної програми	Особливістю програми є її орієнтація на підготовку фахівців для організації робіт садово-паркового господарства, згідно з чим передбачено проведення виробничої практики у провідних господарствах України Програма передбачає надання фундаментальних теоретико-методичних знань та практичних навичок у галузі (назва галузі). Програма орієнтована на глибоку професійну підготовку сучасних фахівців здатних до (вказати саме до чого).

<p>Дослідницька та інноваційна діяльність</p>	<p>В чому полягає суть проведення дослідницької роботи та проведення інноваційної діяльності, проведення позааудиторної роботи. Наприклад:</p> <p>Дослідницька діяльність проводиться під керівництвом керівника гурткової роботи. Поза аудиторна робота націлена на творчий розвиток особистості та самопізнання власного потенціалу здобувачів освіти. Результати дослідницької роботи розміщуються на сайті фахового коледжу.</p> <p>Інноваційна діяльність проводиться під час навчальних занять. Успішність інноваційної діяльності передбачає, що педагог усвідомлює практичну значущість різних інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні, саме тому в фаховому коледжі діє постійне взаємовідвідування навчальних занять з метою обміну досвідом, відкриті заняття проводяться у вигляді майстер-класів, тренінгів; залучаються випускники та роботодавці, проводяться круглі столи, семінари, конференції тощо.</p>
<p>Вітчизняний та зарубіжний досвід</p>	<p>Вказати досвід підготовки фахівців за даною освітньо-професійною програмою із спеціальності, співпрацю випускової циклової комісії із структурними підрозділами Національного університету біоресурсів і природокористування України, зарубіжними закладами освіти та міжнародними організаціями.</p>
<p>Вимоги до контактних годин</p>	<p>Навантаження здобувача освіти з дисципліни впродовж періоду навчання складається з контактних годин відповідно до пункту 9 «Планування навчального навантаження здобувача освіти» Методичних рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах.</p>
<p>1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010.</p>
<p>Попит на ринку праці</p>	<p>Актуальність підготовки фахівців з даної галузі, аналіз вакансій та затребуваність фахових молодших бакалаврів.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Вказуються можливості для проведення навчання на вищому рівні.</p>

1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко описуються основні підходи, методи, технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, технологія проблемного і диференційованого навчання, технологія інтенсифікації та індивідуалізації навчання, технологія програмованого навчання, інформаційна технологія, технологія розвивального навчання, електронне навчання на платформі Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень тощо.
Оцінювання	Наприклад: Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Екзамени і заліки з навчальних дисциплін, захисти курсових робіт, презентації, звіти, контрольні роботи, проведення дискусій, семінарів та модулів. Атестація здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту.
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідно до стандарту фахової передвищої освіти в контексті особливостей даної освітньо-професійної програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньо-професійної програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та визначені закладом.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Виділяються компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності та компетентності, визначені ЗФПВО.
1.7. Програмні результати навчання	
Результати навчання (РН)	Виділяються програмні результати навчання, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15–20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та програмні результати навчання, визначені закладом. Програмні результати навчання формулюються в активній

	<p>формі із урахуванням різних рівнів складності.</p> <p>Якщо заклад освіти вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплому): знання та розуміння, застосування знань та розуміння. Формування суджень.</p>
Комунікація	<p>Наприклад: Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання.</p> <p>Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності</p>
Автономія і відповідальність	<p>Наприклад: Організація та нагляд в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін. Покращення результатів власної і роботи інших. Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії</p>
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення. Наприклад:</p> <p>Розробники програми: Є.ГРИБОВИЧ, О.ЗАМУЛА, Т.ДОНЕЦЬ викладачі вищої кваліфікаційної категорії. Всі члени групи кадрового забезпечення спеціальності є штатними працівниками Лубенського лісотехнічного фахового коледжу.</p> <p>Всього педагогічних працівників у Лубенському лісотехнічному фаховому коледжі – 40, у тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кандидати наук – 1; - педагогічне звання «викладач-методист» – 4; - кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» – 24; - кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» – 8; - кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» – 2; - кваліфікаційна категорія «спеціаліст» – 1 <p>До реалізації освітньо-професійної програми залучаються педагогічні працівники, які за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. З метою підвищення фахового рівня всі педагогічні працівники у встановлені законодавством терміни, але не рідше ніж раз у п'ять років, проходять підвищення кваліфікації в тому числі стажування на виробництві.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення. Наприклад:</p>

	<p>Навчально-матеріальна база фахового коледжу дає змогу організувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному рівні. Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам. Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійні проектори, інтерактивні дошки, лекційні аудиторії, обладнання для дистанційного проведення занять. Навчальні лабораторії, кабінети обладнані необхідними приладами та інструментами. Соціальна інфраструктура, яка включає спортзал, спортивний майданчик з футбольним полем, їдальню, медпункт; 100 % забезпеченість гуртожитком, доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Наприклад: Забезпеченість бібліотеки підручниками і посібниками, фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до баз даних періодичних наукових видань. Офіційний веб-сайт www.lltk.edu.ua містить інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти та іншу необхідну інформацію. Всі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на освітній платформі Moodle.</p>
1.9. Академічна мобільність	
Національна та міжнародна кредитна мобільність	<p>Національна (внутрішня) та міжнародна академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх договорів між Лубенським лісотехнічним фаховим коледжем та закладами освіти різних освітніх рівнів і науковими установами</p>
Навчання іноземних здобувачів освіти	<p>Можливе, після відкриття відповідної ліцензії</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми (назва) та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсів роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП			
1.1. Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності			
OK 1.1.1			
OK 1.1.2			
Всього за цикл			
1.2. Цикл дисциплін, які формують професійні компетентності			
OK ...			
OK ...			
Всього за цикл			
1.3. Інші види навчання			
OK			
OK			
Всього за цикл			
Загальний обсяг обов'язкових компонент			
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП			
2.1. За рішенням педагогічної ради фахового коледжу			
2.1.1. Цикл дисциплін, які формують загальні компетентності			
ВК 1			
ВК 2			
Всього за цикл			
2.1.2. Цикл дисциплін, які формують професійні компетентності			
ВК ...			
ВК ...			
Всього за цикл			
Загальний обсяг дисциплін за рішенням педагогічної ради			
2.2. За вибором здобувача освіти (студент обирає одну дисципліну з блоку)			
ВК ...	Блок 1.		
ВК ...	Блок 2.		
Загальний обсяг вибірових компонент за вибором здобувача освіти			
Загальний обсяг вибірових компонент			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Анотації компонент навчального плану

2.2.1. Дисципліни, що формують загальні компетентності

Обов'язкові компоненти ОПП

2.2.2. Дисципліни, що формують спеціальні компетентності

2.2.3. Вибіркові компоненти ОПП

2.2.3.1. За рішенням педагогічної ради фахового коледжу

2.2.3.2 За вибором (улюбленим) здобувача освіти

Потрібно зробити опис дисциплін

2.3. Структурно – логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньо-професійної програми. Рекомендується представляти у вигляді графіка чи схеми.

3. ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА

Подається інформація про проходження студентами практик: навчальних та виробничих (технологічної та переддипломної).

Наприклад:

Професійно-практична складова освітньо-професійної програми (**назва**) із спеціальності (**номер та назва**) передбачає проходження студентами практик: навчальних та виробничих (технологічної та переддипломної).

Проходження практик студентами забезпечене програмами і базами для проходження практики та здійснюється відповідно до законодавства. Всі практики проводяться відповідно до навчальних планів підготовки фахового молодшого бакалавра освітньо-професійної програми (**назва**) із спеціальності (**номер та назва**). Зокрема, навчальні практики проводяться в 1 семестрі (**назви навчальних практик**) тривалістю (**кількість тижнів та кредитів ЄКТС**), в 2 семестрі (**назви навчальних практик**) тривалістю (**кількість тижнів та кредитів ЄКТС**), в 4 семестрі (**назви навчальних практик**) тривалістю (**кількість тижнів та кредитів ЄКТС**).

Навчально-виробнича практика проводиться в 4 семестрі тривалістю (**кількість тижнів та кредитів ЄКТС**).

Технологічна практика проводиться в 4 семестрі тривалістю (**кількість тижнів та кредитів ЄКТС**).

Переддипломна практика проводиться у 5 семестрі тривалістю (**кількість тижнів та кредитів ЄКТС**).

Практична підготовка осіб, які навчаються в фаховому коледжі, здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами.

Базами для проходження практик слугують провідні підприємства галузі

різного організаційно-правового статусу, які володіють сучасними технологіями і устаткуванням. Студент може запропонувати місце проходження практики, можливість використання якого розглядається та рекомендується до затвердження завідувачем навчально-виробничою практикою.

Контроль знань, умінь та навичок, набутих в процесі проходження практики, відбувається під час захисту звіту з практики відповідно до графіку навчального процесу. Оцінку за результатами проходження практики заносять у відомість обліку успішності та залікову книжку студента.

4. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Наприклад:

Атестація здобувачів освіти освітньо-професійної програми (**назва**) із спеціальності (**номер та назва**) здійснюється у формі (**назва**) та завершується видачею диплома освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра встановленого зразка та присвоєння кваліфікації – фаховий молодший бакалавр з (**назва**).

До складу кваліфікаційного іспиту входять такі дисципліни (**якщо передбачено**):

1. (**назва**)
2. ....
3. ....

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу якої можуть входити представники роботодавців та їх об'єднань, органів державної влади та місцевого самоврядування, наукових установ, інших організацій, відповідно до Положення про екзаменаційну комісію, затвердженого педагогічною радою коледжу. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової загальної середньої освіти допускаються до атестації в разі проходження державної підсумкової атестації за курс профільної середньої освіти з середнім, достатнім або високим рівнем навчальних досягнень з кожної навчальної дисципліни.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Погоджено:

Заступник директора з навчальної роботи	(підпис)	Володимир РЕВА
Заступник директора з виховної роботи	(підпис)	Аліна КОЗАЧКОВА
Завідувач навчально-виробничою практикою	(підпис)	Андрій РУДИК
Завідувач відділення	(підпис)	Тамара КУШНІРЕНКО
Голови циклових комісій:		
загальноосвітніх та соціально-гуманітарних дисциплін спеціальності «Лісове господарство»	(підпис)	Яна ПЕЛИПАНЬ
спеціальності «Садово-паркове господарство»	(підпис)	Олександр КОВАЛЬЧУК
спеціальності «Садово-паркове господарство»	(підпис)	Єлізавета ГРИБОВИЧ